

Назив оригинала:

THE FAMOUS FIVE: FIVE GET INTO TROUBLE

by Enid Blyton

First published in Great Britain in 1949 by Hodder & Stoughton

Enid Blyton ® The Famous Five ®

Enid Blyton's signature is a Registered Trademark of Hodder & Stoughton Limited

Text copyright © Hodder & Stoughton Limited, from 1997 edition

Cover illustration by Laura Ellen Anderson copyright ©

Hodder & Stoughton Limited

Права за српско издање © 2018 Вулкан издаваштво

Пет пријатеља у невољи © 2018 Hodder & Stoughton Limited

ISBN 978-86-10-02310-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Enid Blyton®

ПЕТ
ПРИЈАТЕЉА

У НЕВОЉИ

Превела Звездана Шелмић

 Вулканчић

Београд, 2018.

Садржај

План за распуст	7
Сами на путу	15
Диван дан – и још лепша ноћ	23
Ричард	31
Шест пријатеља уместо пет	39
Чудни догађаји	47
Ричардова страшна прича	55
Шта је најбоље урадити?	63
Авантура под месечином	71
Совињак на Совином брду	78
У клопци	87
Џулијан гледа унаоколо	96
Чудна тајна	104
Руки је јако бесан	112
Заробљеници	121
Аги и Гурави	130
Џулијан има сјајну идеју	137
Лов на Ричарда	146
Ричардова авантура	155
Тајна соба	164
Веома узбудљив завршетак!	172

П Р В О П О Г Л А В Љ Е

План за расцусц

„Стварно, Квентине, с тобом је веома тешко изаћи на крај!“, рекла је стрина Фани свом мужу.

Четворо деце седело је за столом и доручковало. Изгледали су веома заинтересовано. Шта је стриц Квентин сад скривио? Џулијан је намигнуо Дику, а Ен је испод стола шутнула Џорџ. Хоће ли стриц Квентин добити напад беса, као што се понекад дешава?

Стриц Квентин држао је у руци писмо, које му је Фани вратила пошто га је прочитала. То писмо је и било узрок расправе. Стриц Квентин се намрштио, а онда је одлучио да не побесни. Проговорио је сасвим благим гласом.

„Слушај, Фани, душо, зашто од мене очекујеш да тачно памтим датуме дечијег распуста, и кад ће бити код нас, а кад код мог брата? Знаш да имам свој научни рад, а у овом тренутку то је веома важно. Стварно не могу да памтим кад распуст почиње и кад се завршава!“

„Могао би, на пример, да питаш мене“, љутито је одговорила стрина. „Заиста, Квентине, зар си заборавио кад сам ти рекла да ће Џулијан, Дик и Ен бити овде за ускршњи распуст јер воле Кирин и море у ово доба године? А ти си рекао да ћеш гледати да одеш на конгрес после њиховог распуста – а не усред њега!“

„Али распуст је почео касно!“, побунио се стриц. „Нисам знао да ће бити тако.“

„Е па ваљда знаш да Ускрс ове године пада доста касно, па је и ускршњи распуст тада“, уздахнула је стрина.

„Тата се тога никад не би сетио“, изјавила је Џорџ. „Шта је било, мама? Да ли тата мора да оде усред нашег распуста?“

„Да“, одговорила је стрина Фани и пружила руку да поново узме писмо. „Чекај да видим. Треба да отпутује кроз два дана, а ја свакако морам с њим. Нема шансе да оставим вас четворо деце саме овде, у празној кући. Да се Џоана није разболела, све би могло да се организује, али она ће се вратити тек за недељу дана, или чак две.“

Џоана је била куварица. Деца су је јако волела и било им је жао што је нису затекла кад су стигла у Кирин.

„Можемо ми сами да се старамо о себи“, изјавио је Дик. „Ен сасвим добро кува.“

„Могу и ја да помогнем“, јавила се Џорџ. Њено право име је било Џорџина, али сви су је звали само Џорџ. Њена мама се насмешила.

„Јао, Џорџ, кад си последњи пут хтела да скуваш јаје, оставила си га у шерпици док није сва вода испарила! Мислим да се осталима твоје кување не би баш допало.“

„Само сам заборавила да је јаје на рингли“, правдала се Џорџ. „Отишла сам по сат да мерим време кувања, а успут сам се сетила да нисам дала Тимију вечеру, и...“

„Да, да, сви знамо како је било“, насмејала се њена мама. „Тими је добио вечеру, али твој отац није!“

„Ав“, јавио се Тими испод стола, јер је чуо да га помињу по имену. Лизнуо је Џорџ по стопалу, чисто да је подсети да је ту.

„Па, да се вратимо на главну тему“, нестрпљиво је рекао стриц Квентин. „Морам да идем на тај конгрес, апсолутно морам. Треба да изложим неколико важних радова. Ти не мораш са мном, Фани, остани и пази на децу.“

„Нема потребе“, рекла је на то Џорџ. „Можемо да урадимо нешто што смо одавно желели, али смо одлагали све до овог распуста.“

„Јао, тачно!“, сместа је узвикнула Ен. „Сад можемо! Хајдемо!“

„Да – и ја бих то волео“, додао је Дик.

„Добро, о чему говорите?“, упитала је стрина Фани. „Немам никакву представу. Ако је нешто опасно, забра нићу. Дакле, да чујем!“

„Да ли смо ми икада радили нешто опасно?“, побунила се Џорџ.

„Много пута“, одговорила јој је мајка. „А сад да чујем тај план.“

„Није то ништа нарочито“, почео је Џулијан. „Али сви наши бицикли су у савршеном стању, а сећаш се да смо од вас добили два мала шатора за Божић – па смо мислили како би било забавно да кренемо на бициклима, да понесемо шаторе, и да мало истражујемо околину.“

„Време је одлично – стварно бисмо се лепо провели“, додао је Дик. „Уосталом, свакако сте планирали да шаторе користимо за нешто, стрина! Ево сад прилике!“

„Мислила сам да ћете их користити у башти, или на плажи“, одвратила је стрина. „Прошли пут кад сте ишли на камповање, били сте са господином Луфијем који је пазио на вас. Мислим да ми се не свиђа идеја да кампујете сасвим сами.“

„О, Фани, баш би ме чудило ако Џулијан не може да пази на остале“, нестрпљиво је рекао њен муж. „Нека иду! Кладим се да ће Џулијан умети да их доведе у ред и да ће све бити баш како треба.“

„Хвала, стриче“, одвратио је Џулијан, прилично изненађен оваквим комплиментима од стрица Квентина! Погледао је осталу децу и насмешио се. „Наравно, лако ћу изаћи на крај са овом дечицом... мада Ен понекад уме да буде јако проблематична!“

Ен је заустила да се побуни. Она је била најмлађа и стварно најмање проблематична. Онда је видела

Џулијанов осмех – завитлавао ју је, наравно. Насмешила се и она. „Обећавам да ћу правити мање проблема“, рекла је стрицу што је достојанственије могла.

Он као да се изненадио. „Па, морам рећи да сам мислио како је заправо Џорџ про...“ Прекинуо је кад је видео како се жена мршти на њега. Џорџ јесте понекад била проблематична, али није нимало помагало да се то наглас каже!

„Квентине, ти стварно не умеш да препознаш кад се Џулијан шали“, рекла је стрина. „Али ако стварно мислиш да Џулијан може да пази на све – и да их можемо пустити да путују бициклима – с тим новим шаторима...“

„Ураааа! Све је договорено!“, повикала је Џорџ и одушевљено почела да лупа Дика по леђима. „Идемо већ сутра. Идемо...“

„Џорџ! Нема никаквог разлога да вичеш и лупаш“, опоменула ју је мајка. „Знаш да твој тата не воли галаму – а сад се и Тими узбудио. Лези, Тими! Немој да јуриш по соби као мува без главе!“

Стриц Квентин је устао и кренуо напоље. Није волео када се оброци претворе у хаос. Умало да падне преко узбуђеног Тимија, па му је лакнуло кад је изашао. Како је незгодно кад у кући имаш четворо деце и пса!

„Јао, стрина Фани, да ли стварно можемо да кренемо већ сутра?“, упитала је Ен блиставих очију. „Време је

дивно – април је, а топло је као у јулу. Не морамо да носимо никакву дебелу одећу.“

„Ако тако мислиш, онда нећете ићи никуда“, одлучно је изјавила стрина. „Данас јесте топло и сунчано, али у априлу сваки нови дан може да донесе изненађење. Сутра ће можда пљуштати киша, а прекосутра може да падне и снег! Даћу ти новац, Џулијане, како бисте могли да одете у хотел уколико се време јако погорша.“

Четворо деце сместа је одлучило да се време неће никад толико погоршати!

„Баш ће бити весело!“, закључио је Дик. „Можемо свако вече да одаберемо место за спавање и подигнемо шаторе. Ако пожелимо, можемо да се возимо до пола ноћи ако има месечине!“

„Јао, вожња по месечини – то никад нисам радила“, радовала се Ен. „Звучи супер!“

„Добро је што имате план шта ћете радити док смо нас двоје одсутни“, закључила је стрина Фани. „Ево, колико дуго сам већ удата за Квентина, а опет успе да направи збрку иза мојих леђа! Добро, данас ћемо имати пуно посла, треба одлучити шта ћете све носити.“

Одједном је завладало узбуђење. Четворо деце похитало је да обави јутарње послове, као што је намештање кревета и сређивање соба, а притом су разговарали довикујући се.

„Ко би помислио да ћемо се сутра старати сами о себи!“, рекао је Дик, скупљајући чаршаве и покриваче с кревета на гомилу.

„Дик! Пустите да ти ја наместим кревет!“, повикала је Ен, шокирана његовим начином намештања кревета. „Не можеш га тако оставити!“

„Ма је ли! А ко ће ме спречити? Ево, наместићу и Џулијанов кревет на исти начин! Ти иди и бави се својом постељином, Ен – затегни све углове, протреси јастук, заглади ћебе – како год желиш, али мене остави да наместим кревет како се мени допада! Чекај само да кренемо на пут – онда нећеш хтети да се бакћеш креветима: само ћеш размотати врећу за спавање и готово!“

Док је то говорио, завршио је са својим креветом, пребацивши простирку сасвим накриво, а пиџаму је згужвао под јастук. Ен се насмејала и пошла да намести свој кревет. И она се радовала путовању. Чекали су је дани и дани, пуни сунца и нових места, непознатих шума, малих и великих брда, потока који жуборе, пикника крај пута, вожње по месечини... Да ли је Дик то озбиљно мислио? Прекрасно!

Сви су тог дана били веома заузети, паковали су у ранце све што ће им бити потребно, савијали шаторе да буду што мањи како би их лако везали на пртљажник бицикла, утрчавали у оставу да узму још мало залиха хране, гледали мапе да одлуче куда ће ићи.

Тими је знао да се спремају на пут, а знао је да ће свакако повести и њега па је био једнако узбуђен као они. Лајао је, лупао репом по поду и свима се мотао око ногу по цео дан. Али нико се није бунио. Тими је био један од њих, један од пет пријатеља, и могао је све што и они, осим да говори. Било је заиста незамисливо да икуда оду без њега.

„Надам се да ће Тимоти моћи да држи корак с вама док будете возили бицикле километрима и километрима“, рекла је стрина Џулијану.

„Забога, па наравно“, одговорио је он. „Он се никад не умори. Молим те, не брини за нас, стрина. Знаш колико је Тими добар чувар.“

„Да, знам. Не бих вас ни пустила без Тимија! Он је једнако добар као неко одрасли кад се ради о чувању деце!“

„Ав, ав“, сложио се Тими. Џорџ се насмејала. „Каже да је добар као две одрасле особе, мама!“, казала је, а Тими је на то лупнуо по поду својим великим репом.

„Ав, ав, ав.“ То је значило: „Не две, него три!“

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Сами на њушу

Сутрадан су сви били спремни. Ствари су биле уредно спаковане и причвршћене на бицикле, осим ранаца, које ће деца носити на леђима. У корпама је било разне хране за тај дан, али када је поједу, мораће да набављају храну успут.

„Претпостављам да су све кочнице исправне?“, упитао је стриц Квентин, схватајући да би требало макар мало да се занима за то што се дешава. Осим тога, сетио се да су се кочнице стално квариле када је он био мали и возио бицикл.

„О, стриче, па наравно да су исправне“, одговорио је Дик. „Не бисмо ни помислили да пођемо некуда бициклима да нису исправне и кочнице и све остало. Закон о саобраћају веома је строг кад се о томе ради – а и ми смо!“

Стриц Квентин изгледао је као да никад није ни чуо за закон о саобраћају. Можда стварно и није. Он је

живео у неком свом свету, пуном научних теорија и рачуница и графикона – и једва је чекао да се врати у њега! Ипак, учтиво је сачекао да деца обаве последње припреме и кажу да су спремни.

„Довиђења, стрина Фани! Бојим се да нећемо моћи да ти пишемо, јер нећеш моћи да нам јавиш адресу на којој ћеш бити. Свеједно, желим ти леп одмор“, рекао је Џулијан.

„Довиђења, мама! Не брини за нас – ми ћемо се сјајно проводити!“, довикнула је Џорџ.

„Довиђења, стрина! Довиђења, стриче!“

„Довиђења, одосмо ми!“

И пошли су, возећи најпре прилазним путем који је водио од Киринске кућице. Стриц и стрина остали су на вратима, машући све док цела експедиција није нестала иза осунчане кривине. Тими је трчао крај Џорџиног бицикла, пресрећан што ће имати прилике да се ваљано истрчи.

„Е па, кренули смо“, рекао је Џулијан кад су скренули у кривину. „И каква срећа што можемо да путујемо сами. Драги стриц Квентин сигурно је намерно направљено забуну око датума.“

„Хајде да првог дана не возимо сувише далеко – боље ме ноге ако претерам“, предложила је Ен.

„Важи“, сложио се Дик. „Кад год се умориш, слободно реци – уопште није важно где ћемо се зауставити!“

Дан је постајао све топлији. Деца су се ускоро презнојила. Имали су на себи џемпере и сад су их скинули и убацили у корпе на пртљажнику бицикла. Џорџ је сада личила на дечака више него икада, јер јој је ветар рашчупао кратку коврцаву косу. Сви су носили кратке панталоне и мајице дугих рукава, осим Џулијана, који је одабрао фармерке. Сада је заврнуо рукаве, а остали су се угледали на њега.

Прелазили су километар за километром, уживајући у сунцу и ветру. Тими је трчао крај њих, неуморно, са исплаженим дугачким ружичастим језиком. Када је уз пут било траве на ивици, трчао је туда. Стварно је био веома паметан!

Зауоставили су се у малом селу по имену Манлингтон Тови. Постојала је само једна продавница, али у њој је било свега – или им се бар тако учинило! „Надам се да имају сок од ђумбира“, рекао је Џулијан. „Исплазићу језик као Тими!“

Продавали су лимунаду, оранжаду, сок од лимете, грејпфрута и ђумбира. Стварно је било тешко одабрати. Продавали су и сладолед и деца су се ускоро поређала испред радње са сладоледом и соковима од ђумбира и лимете.

„И Тимију треба да дамо један сладолед“, рекла је Џорџ. „Знам колико га воли. Је ли тако, Тими?“

„Ав“, одговорио је Тими и прогутао свој сладолед у два велика залагаја.

„Стварно не вреди давати сладолед Тимију“, приметила је Ен. „Он ни не осети укус, него прогута све одједном. Не, Тими, седи. Ја ћу свој сладолед појести до краја, а ти нећеш добити ни да лизнеш!“

Тими је отишао да се напије воде из чиније коју је власница продавнице изнела за њега. Пио је и пио и пио, а онда је легао и почео да дахће.

Деца су купила још једну велику флашу сока од ђумбира да понесу са собом. Намеравали су да је поделе када се зауставе да ручају. Већ су почели да размишљају како ће бити лепо јести уредно упаковане сендвиче које су понели.

Ен је приметила краве како пасу на ливади. „Мора да је грозно бити крава и јести само безукусну траву“, довикнула је сестри. „Помисли само шта све пропуштају – никад нису пробале сендвич са јајима и зеленом салатом, ни чоколадни кекс, чак ни барено јаје – а не могу да пију ни сок од ђумбира! Сироте краве!“

Џорџ се насмејала. „Стварно ти свашта пада на памет, Ен. Сад сам још више огладнела – од приче о сендвичима и соку! Знам да нам је мама спремила сендвиче са јајима – а има и са сардинама.“

„Ово не ваља“, јавио се Дик, скрећући у мали гај крај пута, док му се бицикл опасно клатио, „ништа не ваља – не можемо прећи више ни педаљ ако ћете вас две причати о храни. Џулијане, шта кажеш да ручамо?“

Направили су диван пикник у том гају. Седели су окружени бокорима јагорчевине, а однекуд је допирао мирис скривених љубичица. Дрозд је неуморно певао у крошњи леске, а две зебе су се убацивале кратким пинк-пинк кад год би застао.

„Имамо оркестар и декорацију“, рекао је Џулијан, показујући широким покретом руке птице и цвеће. „Веома лепо. Сад још само да дође конобар и покаже нам јеловник!“

Утом је проскакутао зец, држећи начулене дугачке уши. „Ах, ево конобара!“, одмах је рекао Џулијан. „Шта имате у понуди данас, зеко? Можда питу од зечетине?“

Зец је следећег тренутка одјурио. Вероватно је нањушио Тимија па га је обузела паника. Деца су се насмејала, јер је изгледало као да је побегао због помињања пите од зечетине. Тими је гледао за зецом, али није ни покушао да крене за њим.

„Тими! Ово је први пут да те видим како си пустио зеца да мирно оде“, изненадио се Дик. „Мора да ти је стварно врућина. Имаш ли неку храну за њега, Џорџ?“

„Наравно. Сама сам му направила сендвиче.“

И стварно јесте! Купила је код месара месо за кобасице и направила је Тимију дванаест сендвича, који су били уредно исечени и спаковани.

Остали су праснули у смех. Џорџ ништа није било тешко да учини за Тимија. Он се бацио на сендвиче, лупкајући репом по земљи покривеној маховином. Сви

су седели и весело јели, срећни што су заједно на отвореном и имају диван ручак.

„Џорџ!“, цикнула је одједном Ен. „Погледај шта радиш! Једеш Тимијев сендвич!“

„Уххх!“, стресла се Џорџ. „Учинило ми се да је укус помало чудан. Мора да сам дала Тимију свој. Извини, Тиме!“

„Ав“, учтиво је рекао Тим и добио следећи псећи сендвич.

„Којом брзином их прождире, могао би да поједе и педесет“, приметио је Џулијан. „Да ли је сад појео све своје сендвиче? Добро, онда припазите – кренуће да тражи наше. Аха – ево опет оркестра!“

Сви су слушали дрозда. *Пазиће куда идеће*, певао је. *Пазиће куда идеће, идеће, идеће!*

„Звучи као саобраћајни знак“, закључио је Дик и легао, искористивши бокор маховине као јастук. „Па добро, стари мој – пазићемо куда идемо – али сад ћемо мало дремнути, па боље утишај музику!“

„Стварно би било добро да се одморимо“, сложио се Џулијан, зевајући. „Досад нам је добро ишло. Нема потребе да се уморимо већ првог дана. Силази ми с ногу, Тими – ужасно си тежак сад кад си се најео сендвича.“

Тими се склонио. Пришао је Џорџ и легао крај ње, лизнувши је по лицу. Она га је одгурнула.

„Не цмачи ме“, казала је сањиво. „Чувај стражу као сваки добар пас, пази да нам нико не украде бицикле.“